

Deelprojectplan 4.1

Processen en procedures

Projectnaam:	Processen en procedures (spoor 1 van deelproject 4 “Ingerichte organisatie” van het Project “Implementatie Omgevingswet”).
Opdrachtgever(s):	Bestuurlijk: M. Willemse (projectwethouder) Ambtelijk: M. Asmus (directeur)
Opdrachtnemer:	J. Krijnen (teamleider Buiten Beleid)
Projectleider:	D. van Dongen (team Buiten Beleid)
Deelprojectleider:	J. Bastianen (team Buiten Vergunningen en Handhaving)
Steller deelprojectplan:	J. Bastianen, D. van Dongen
Betrokken afdelingen:	Team Buiten Vergunningen en Handhaving, team Buiten Beleid en team Binnen Gegevensmanagement, Functioneel beheer en PIM
Externe partijen:	Ketenpartners en software leveranciers (zijn indirect betrokken)
Datum projectplan:	Januari 2020, geactualiseerd maart 2020
Einddatum:	December 2020

0. Samenvatting

Met ingang van 2021 treden de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) gelijktijdig in werking. Beide wetten hebben gevolgen voor de processen en procedures zoals die thans in Oosterhout zijn ingeregeld. Ook grijpen beide wetten dusdanig in elkaar dat deze niet los van elkaar kunnen worden geïmplementeerd. Om onder deze nieuwe wetten te kunnen werken zullen de huidige processen en procedures moeten worden aangepast en in de gemeentelijke organisatie en de ondersteunende software worden geïmplementeerd. Ook moet er afstemming plaatsvinden met ketenpartners over deze nieuwe processen en procedures.

Dit deelproject ziet toe op het komen tot de juiste processen en procedures en implementatie daarvan bij de gemeente en haar ketenpartners voordat de wet in werking treedt. Hiertoe zal er naast het in beeld brengen en implementeren van de nieuwe processen, een impactanalyse worden uitgevoerd en proefprojecten worden gedraaid. In verband met de implementatie van de nieuwe processen en procedures in de organisatie en de ondersteunende software, zal er afstemming plaatsvinden met het deelproject Functieprofielen en Opleiding en het deelproject Digitaal Stelsel Omgevingswet. Omdat ook de ketenpartners conform de nieuwe processen en procedures zullen moeten gaan werken, zal er afstemming plaats vinden met het deelproject Ketenpartners. Gezien de zero-based benadering zullen de interne processen en procedures worden afgestemd op de procedurele wijzigingen voortkomend uit de wet (zoals termijnen, termen, begrippen).

Deelprojectplan 4.1

Processen en procedures

1. Inleiding

Omgevingswet

Naar verwachting treedt per 1 januari 2021 de Omgevingswet in werking. Met deze omgevingswet streeft het Rijk de volgende verbeterdoelen na:

- Het vergroten van de inzichtelijkheid, de voorspelbaarheid en het gebruiksgemak van het omgevingsrecht.
- Het bewerkstelligen van een samenhang in de benadering van de fysieke leefomgeving en het beleid, besluitvorming en regelgeving.
- Het vergroten van de bestuurlijke afwegingsruimte door een actieve en flexibele aanpak mogelijk te maken voor het bereiken van doelen voor de fysieke leefomgeving.
- Het versnellen en verbeteren van besluitvorming over projecten in de fysieke leefomgeving.

Deze doelen worden binnen de gemeente Oosterhout onderschreven en de doelstelling van dit project is om de Omgevingswet in de gemeente Oosterhout op een zodanige manier te implementeren dat de verbeterdoelen van de wet lokaal gerealiseerd kunnen worden.

Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

Gelijktijdig met de Omgevingswet zal de nieuwe Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) in werking treden. De Wkb heeft als doel de bouwkwaliteit en het bouwtoezicht te verbeteren door de inzet van zogenaamde private kwaliteitsborgers voor bepaalde categorieën van bouwactiviteiten. Concreet houdt dit in dat private partijen (de zogenaamde kwaliteitsborgers) bouwplannen die onder deze wet vallen, namens de gemeente toetsen aan het bouwbesluit (vanaf 2021 het Besluit bouwwerken leefomgeving) en tijdens de bouw namens de gemeente het toezicht uitvoeren. Voor de gevallen die onder deze wet vallen (gevolgklasse 1), kan de gemeente geen leges heffen (er wordt immers geen vergunning verleend). De gemeente blijft echter wel het bevoegd gezag en daarmee verantwoordelijk voor de dossieropbouw en eventueel handhavend optreden. Daarnaast voorziet de wet erin dat de aansprakelijkheid van aannemers ten opzichte van particuliere en professionele opdrachtgevers wordt uitgebreid.

Deelproject Ingerichte organisatie (deelproject 4).

Het Projectplan Implementatie Omgevingswet voorziet in een algehele implementatie van de Omgevingswet binnen de gemeente Oosterhout. Dit projectplan is op hoofdlijnen en wordt nader uitgewerkt in deelprojectplannen. Denk hierbij aan deelprojectplannen die voorzien in het tijdig gereed hebben van een Omgevingsvisie en een handboek Omgevingsplan (de zogenaamde kerninstrumenten) en een tijdig aangepaste software (in verband met aansluiting op het Digitaal stelsel Omgevingswet). Naast het op orde hebben van de kerninstrumenten (Omgevingsvisie en Omgevingsplan) en het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO), zal ook de organisatie klaar moeten zijn voor het werken met en onder de Omgevingswet. Op het moment dat de Omgevingswet in 2021 werking treedt moeten de werkprocessen, procedures, werkinstructies en functieprofielen zijn beschreven. Daarnaast moeten de medewerkers zijn opgeleid qua vaardigheden en kennis van de wet. Dit alles wordt uitgewerkt via de volgende drie sporen:

1. "Processen en procedures": dit spoor betreft het in kaart brengen van de wettelijke processen en het vaststellen van de daarbij behorende interne procedures. De werkprocessen, procedures en werkinstructies worden conform de kaders, welke gesteld zijn binnen het procesmanagement, methodiek beschreven en ingericht. De processen zijn klantvriendelijk ingericht en ondersteunen optimaal de verbeterdoelen van de wet ten aanzien van integraliteit, doorlooptijd en transparantie. Voor dat de wet in werking treedt zijn alle

Deelprojectplan 4.1

Processen en procedures

processen, procedures en instructies gereed, geïmplementeerd en zijn de medewerkers geïnstrueerd.

2. “Opleiding en functieprofielen”: dit spoor betreft het volgen van opleidingen gericht op kennis van de wet, het trainen in de vaardigheden die het werken in de geest van deze wet van onze medewerkers verlangen en indien nodig het herschrijven van functieprofielen. Hoe de wet er uiteindelijk uit komt te zien en hoe wij hier lokaal invulling aan geven is bepalend voor welke rol medewerkers van de gemeente in de toekomst spelen, welke werkzaamheden hierbij horen en wat voor opleiding, competenties en vaardigheden dit van hen vraagt. Dit kan gevolgen hebben voor de inhoudelijke taken van een medewerker en dus een wijziging van zijn/haar functieprofiel en een daarbij behorende omscholing. Hierbij wordt zoveel mogelijk aangesloten op de reeds gaande brede organisatieontwikkeling. Voor dat de wet in werking treedt zijn de omscholingstrajecten afgerond, zijn alle medewerkers bekend met de nieuwe wet, de daarbij behorende procedures, instrumenten en vaardigheden, en zijn (voor zover noodzakelijk) de functieprofielen gewijzigd en vastgesteld.
3. “Ketenpartners”: dit spoor betreft het afstemmen van de nieuwe procedures, taken en bevoegdheden die op ons afkomen met onze externe (keten)partners. Denk hierbij aan de OMWB, Regio-Archeoloog, waterschap, provincie, monumentencommissie, brandweer en externe constructeurs. Voordat de wet in werking treedt zijn met hen afspraken gemaakt over de procedures, termijnen en wijze van aanvragen en aanleveren van adviezen.

Dit deelprojectplan betreft spoor 1 “processen en procedures”.

2. Resultaat

Voor dat de Omgevingswet in werking treedt (verwachting 1 januari 2021) zijn alle processen en procedures met betrekking tot de Omgevingswet en de Wkb vastgesteld en geïmplementeerd. Zowel in de organisatie, als in de huidige en toekomstige softwaresystemen. De processen zijn beschreven en de werkinstructies liggen vast, de leges- en mandaatverordeningen zijn aangepast en de medewerkers geïnstrueerd.

3. Projectfasering

Het project bestaat uit het diverse onderdelen die verder moeten worden uitgevoerd.

1. Inventariseren van huidige processen en bepalen van de toekomstige generieke processen (2019 Q3 – 2020 Q2):

Medio 2019 is gestart met het inventariseren van de huidige processen binnen de gemeentelijke organisatie. Deze zijn beschreven in “Engage” en uitgewerkt in het VTH-backofficepakket Key2 vergunningen. Dit onderdeel van deze fase is dan ook afgerond.

Het bepalen van de toekomstige generieke processen is opgepakt binnen het deelproject DSO. Binnen dit deelproject wordt in samenwerking met Equalit gewerkt aan een gezamenlijke aanbesteding van het VTH-backofficepakket. Onderdeel daarvan is ook het komen tot de juiste generieke processen voor het inregelen van de software. Hiertoe zijn afgelopen half jaar verschillende activiteiten ontplooid, waaronder een workshop waarbij getoetst is of GEMMA-structuur door de Equalit-gemeenten overgenomen kan worden. Deze GEMMA-structuur is gemaakt door de VNG en afgestemd op de nieuwe processen onder de Omgevingswet.

Deelprojectplan 4.1

Processen en procedures

In Q2 van 2020 gaat de aanbesteding plaatsvinden voor het nieuwe VTH-backofficepakket. Hierbij wordt aangesloten op de GEMMA-structuur. Hiermee is deze fase voor dit deelprojectplan afgerond.

2. Uitwerken, vastleggen en implementeren werkend proces volgens GEMMA (2020 Q1-Q3):
Deze fase voorziet in het op maat maken en het implementeren van de generieke beschrijving van de processen en procedures zoals de VNG die heeft beschreven in de GEMMA-structuur.

Om deze implementatie te begeleiden heeft de VNG een model voor Werkende Processen ontwikkeld. Dit model helpt gemeenten om na te denken over de processen en procedures en deze te implementeren in de organisatie. Tijdens deze fase zal de werkgroep processen en procedures (zie hoofdstuk 6), in samenwerking met Equalit, aan de hand van dit model de Omgevingswet qua processen en procedures implementeren.

Omdat niet zeker is dat het nieuwe VTH-backofficepakket voor 2021 is geïmplementeerd binnen de gemeente Oosterhout moet zekerheidshalve ook het oude backofficepakket Omgevingswetproof worden gemaakt. Onderdeel van deze fase omvat daarmee ook het implementeren van de op maat gemaakt processen in het huidige VTH-backofficepakket. Hiertoe zal afstemming plaats vinden met het deelproject DSO.

3. Verkennen impact Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (2020 Q1-Q4)
Verwachting is dat met name de Wkb een impact zal hebben op de taken van de gemeentelijke organisatie. Om de impact van wegvallende taken door de invoering van de Wkb te kunnen bepalen, wordt er een impactanalyse uitgevoerd. De impact die de Omgevingswet heeft op de gemeentelijke organisatie maakt hiervan geen onderdeel uit. Hiertoe is ook geen noodzaak, omdat de Omgevingswet (in tegenstelling tot de Wkb, die bouwtoezicht deels weglegt bij private partijen) geen drastische verschuiving in taken tot gevolg heeft.

Naast het uitvoeren van een impactanalyse zullen er met verschillende (markt)partijen proefprojecten worden gedraaid. De proefprojecten worden ondersteund door de VNG en het ministerie van BZK en hebben als doel ervaring op te doen met de instrumenten voor de kwaliteitsborging en de samenwerking tussen de verschillende partijen.

De resultaten van de impactanalyse en de proefprojecten tezamen geven een duidelijk beeld van de gevolgen die de Wkb heeft op de gemeentelijke organisatie (fte, financiën, bouwleges, processen, mandatering, et cetera). De resultaten van deze fase zullen dan ook worden meegenomen bij de aankomende begrotingsbehandeling, aanpassingsronde van de legesverordening en mandaatregister, en worden verwerkt in het volgende “Beleidsplan Fysieke Leefomgeving” en “Uitvoeringsprogramma Vergunningverlening & Toezicht en Handhaving Fysieke Leefomgeving”. Ook zullen de resultaten van invloed zijn op de keuze die gemaakt worden bij fase 2. De opleidingen die benodigd zijn voor het werken met deze wet worden meegenomen in het deelproject Functieprofielen en Opleidingen. De digitale ondersteuning wordt meegenomen binnen het deelproject DSO.

4. Verwerken resultaten (2020 Q3-Q4)
Deze fase betreft het daadwerkelijk verwerken van de resultaten van fase 2 en 3 in verschillende gemeentelijke producten, die een eigen jaarlijkse actualisatie-cyclus kennen.

Deelprojectplan 4.1

Processen en procedures

Denk hierbij aan de legesverordening, de mandaatverordening, het “Beleidsplan Fysieke Leefomgeving”, het “Uitvoeringsprogramma Vergunningverlening & Toezicht en Handhaving Fysieke Leefomgeving” en de begroting. Het actualiseren van dergelijke producten valt buiten de scope van dit deelproject (en daarmee de verantwoordelijkheid van de deelprojectleider). Het meenemen van de resultaten van fase 2 en 3 in deze producten vallen wel onder de scope van dit deelproject (en daarmee de verantwoordelijkheid van de deelprojectleider). Voor de legesverordening geldt dat de leges voor milieuactiviteiten onderdeel uitmaakt van het deelprojectplan Ketenpartners. Dit deelproject betreft de leges voor bouwactiviteiten.

4. Beslismomenten

Dit deelproject kent de volgende beslismomenten:

Wat	Wie	Wanneer
Vaststellen deelprojectplan	Projectteam Omgevingswet	2020 Q1
Vrijmaken financiën	Raad	2020 Q1
Inventariseren van huidige processen en bepalen van de toekomstige generieke processen	Wergroep processen en procedures	2020 Q2
Uitwerken en implementeren werkend proces volgens GEMMA	Wergroep processen en procedures	2020 Q3
Verkennen Wet kwaliteitsborging bouw (impactanalyse en proefprojecten)	Wergroep processen en procedures	2020 Q3/4
Legesverordening, mandateringslijst, VTH-beleidsplan, uitvoeringsprogramma VTH en begroting (die uitgaan van de veranderende situatie na 2021).	Raad	2020 Q4

5. Geld

Het uitvoeren van dit deelproject zal plaats vinden binnen de reguliere uren van de betrokken personen. Indien externe expertise noodzakelijk is, dan zal dat worden ondervangen door het budget wat voor dit deelproject beschikbaar wordt gesteld. Daarnaast zal een deel van het budget (indien nodig) worden ingezet voor andersoortige ondersteuning van de deelprojectleider Processen en procedures, zodat deze kan worden vrijgemaakt voor het uitvoeren van dit deelprojectplan.

Hieronder is inzichtelijk gemaakt welke kosten met dit deelproject zijn gemoeid. De bedragen zijn gebaseerd op:

- Een zero-based-budgeting benadering (dus voldoen aan de minimale wettelijke vereisten);
- Het financieel dialoogmodel Omgevingswet van de VNG (welke op basis van Oosterhoutse gegevens en een zero-based-budgeting benadering is doorgerekend);
- Een benchmark bij enkele omliggende gemeenten en gemeenten van gelijke grootte.

Omschrijving fase	2020	2021	2022	2023	2024
Uitwerken en implementeren werkend proces volgens GEMMA	30.000	10.000	--	--	--
Proefprojecten Wet kwaliteitsborging bouw	10.000	--	--	--	--
Impactanalyse Wet kwaliteitsborging bouw	10.000	--	--	--	--

Deelprojectplan 4.1

Processen en procedures

Financiering van bovenstaande is voorzien in de Uitvoeringsplanning van de Programmabegroting 2020. Te zijner tijd (verwachting is Q1 2020), zal de raad, via het college, worden gevraagd dit budget vrij te geven.

6. Organisatie

De deelprojectleider Processen en procedures (Jeroen Bastianen) voert het deelprojectplan uit en bewaakt de voortgang.

Ook wordt er een werkgroep “Processen en procedures” geformeerd, hierin nemen deel:

- Cors Punt;
- Jeroen Bastianen;
- John van Dalen;
- Rene Verschoor;
- Afhankelijk van onderwerp; vergunningverleners, handhavers, ketenpartners en andere externe, et cetera.

Voor het uitwerken en het implementeren van het werkend proces volgens de GEMMA-structuur, de Impactanalyse Wkb en de proefprojecten Wkb worden diverse werkgroepen samengesteld.

Eens in de 2 weken is er een voortgangsoverleg tussen de deelprojectleider Processen en procedures en de projectleider Omgevingswet.

Dit deelproject, en daarmee de daarbij behorende organisatiestructuur, hangt onder het project Implementatie Omgevingswet en daarmee onder de bestaande projectstructuur. De voortgang van dit deelproject wordt door de deelprojectleider gedeeld in het projectteamoverleg. Vervolgens wordt dit door de projectleider Omgevingswet, al dan niet bijgestaan door de deelprojectleider zelf, gedeeld met de stuurgroep, directie, college en raad.

7. Tijd

De werkzaamheden die voortvloeien uit dit deelprojectplan vallen grotendeels onder de reguliere taken van de deelprojectleider. Het deel wat daar niet onder valt, wordt gezien als extra ureninzet. Verwachting is dat de extra ureninzet één dagdeel per week zal beslaan over een periode van een jaar. Deze extra ureninzet zal benodigd zijn voor de voorbereiding van overleggen, aanpassen van regelingen, coördineren van bijeenkomsten en afspraken met de verschillende partners. Deze inzet (in totaal 208 uur) kan er toe leiden dat reguliere taken onder druk komen te staan. Indien hiervan sprake is, zal de deelprojectleider in overleg met zijn leidinggevende voor een passende oplossing zorgen om alsnog de doelstellingen van dit deelprojectplan te behalen. De betrokkenheid van de overige interne disciplines worden dusdanig minimaal geacht, al dan niet onderdeel uit te maken van de reguliere taakuitoefening, dat hiervoor geen uren worden genoemd.

8. Communicatie (en informatie)

De communicatie over dit deelproject vindt plaats via de bestaande projectstructuur van het project Implementatie Omgevingswet en via de projectpagina Omgevingswet en de maandelijkse nieuwsberichten over de Omgevingswet op intranet.

9. Kwaliteit

Er moet worden voldaan aan de kwaliteitsnormen van de Omgevingswet.

10. Risico's

Om te komen tot goede processen en procedures zijn we afhankelijk van andere partijen. De oplevering van wetgeving, voorzieningen en ondersteuning vanuit het Rijk en de VNG zijn voor ons als gemeente leidend. Enige vertraging daarin, kan tot een afwijkende tijdsplanning leiden. Voor de gemeentelijke processen moeten onze eigen juristen toetsen of de werkwijze juridisch houdbaar is. Voorzieningen zoals DSO en andere ICT voorzieningen moeten voor een groot deel “klaar” zijn, zodat de processen en procedures goed en tijdig kunnen worden ingeregeld. Ook is er een

Deelprojectplan 4.1

Processen en procedures

afhankelijkheid van en met andere deelprojecten die toezien op de implementatie van de Omgevingswet (zie hieronder). Met name een niet tijdige aanbesteding en implementatie van het VTH-pakket is een risico die voortdurend aandacht behoeft.

11. Raakvlakken met andere projecten

In het projectplan “Implementatie Omgevingswet” is dit project benoemd als spoor 1 van deelproject 4 “Processen en procedures”. Directe raakvlakken zijn er met alle deelprojecten die onder dit implementatieplan vallen. Meer specifiek is er een directe relatie met het deelproject “Ketenpartners”. Zo zal indien een ketenpartner wil afwijken van de procedures en processen zoals beschreven in de GEMMA-structuur, hierover afstemming moeten plaatsvinden met de deelprojectleider Processen en procedures. Daarnaast is er ook een sterke relatie met het deelproject DSO. De systemen die in het kader van dit deelproject worden aangeschaft, moeten volgens de processen en procedures die voortvloeien uit dit deelproject worden ingeregeld.

De onderlinge afstemming tussen deze deelprojecten is geborgd door deelname van alle deelprojectleiders in het projectteam Omgevingswet. Dit projectteam overlegt eens per maand.

12. Overige opmerkingen

N.v.t.

Deelprojectplan 4.1

Processen en procedures

Bijlage 1 Projectstructuur Omgevingswet

Ambtelijk opdrachtgever en opdrachtnemer:

De ambtelijk opdrachtgever is de directeur (Mariska Asmus). De teamleider Buiten Beleid (Johan Krijnen) is opdrachtnemer, de projectleider Omgevingswet en deelprojectleiders voeren onder verantwoordelijkheid van de ambtelijk opdrachtnemer de projecten uit.

Stuurgroep

De stuurgroep wordt gevormd door de projectwethouder (Marcel Willemsen), de directeur (Mariska Asmus), de teamleider Beleid Buiten (Johan Krijnen) en de projectleider (Dennis van Dongen). Hier vindt door de projectleider terugkoppeling en verantwoording plaats over de voortgang. Indien gewenst zal de deelprojectleider hierbij aanschuiven.

Projectteam

Het projectteam wordt gevormd door de deelprojectleiders, unitleiders en andere relevante medewerkers (zoals communicatieadviseur, organisatieadviseur). In het projectteam wordt de voortgang van de deelprojecten gemonitord en worden deelprojecten op elkaar afgestemd. In het projectteam zullen ook andere lopende zaken worden besproken die de Omgevingswet (kunnen) raken en / of waar een haakje kan worden gelegd met de Omgevingswet. Dit laatste is van belang om zo “werk met werk” te kunnen maken.

Deelprojectteams, werkgroepen, etc.

Deelprojectteams, werkgroepen, etc. werken aan een deelprojectplan. Ze worden aangestuurd door de deelprojectleiders. In de deelprojectplannen wordt aangegeven of ze worden ingesteld, en wat hun taak/ rol is bij het tot uitvoering brengen van de deelprojectplannen.